

4. Zavolj rezanja (kastiranja) vsih kmečkih žebcov, ki so okuženi bili ali so še zdaj okuženi, se za- verne na cesarske postave od 13. nov. 1828 pod šte- v. 25.736, ki so bile razglašene po ukazu dež. poglavar- stva 1. grudna 1828 pod šte- v. 22.115; med tem pa se bo deželni zdravniški odbor posvetoval, kaj bo dalje sto- riti zastran rezanja tacih žebcov, in ali jih bo morebiti celo treba pomoriti, da se bolezin ne širi.

Ker pa je sploh vès spoj sedaj prepove- dan, bo morebiti zadosti, da se obstoječe postave na- tanjko spolnujejo, in da se tisti, ki se zoper nje pre- grešé in brez dovolitniga pisma živino k spoju pusté, o- jstro kaznujejo.

Slovanski popotnik.

Spisuje Fr. Cegnar.

* „Vesna“ prekličé vest, katero smo tudi mi na- znanili, da bodo na Dunaji „Holubice“ na svitlo pri- šle, in terdi, da ta almanach ne bo na svitlo prišel.

* „Bčela“ naznani, da bo mesca julia v Celovcu v natis prišel: „Zgodovinski katekizem ali celi keršansko-katoljški nauk v resničnih izgle- dih za cerkev, šolo in dom“. To delo je prestav- ljeno iz nemškega. Celo delo v 3. zvezkih bo do no- vega leta gotovo natisnjeno in bo obseglo okoli 60 — 65 pol.

* Ravno je v Pragi spod tiska prišla v česko prestavljena povest „Vernyhora“.

* Zopet je patriarh Rajačić iz Ruskega prejel v vspeh pravoslavnih, v revoluciji leta 1848 in 1849 poškodovanih cerkev 736 gold. in 40 kr.

* Karlovarski knjigokupec Seifert je začel iz- dajati „Obrazy z dějin českých“ in sicer na 24 li- stih v velikej obliki in v 8 zvezkih. Delo je posvečeno cesarju Ferdinandu. Naročnina znese za černe obraze 4 gold., za malane pa 12 gold.

* Aleksander Nikolić je napravil v Pančovi knjižnico za potrebo serbskih učiteljev.

* V Beligradu se je v pervej in poslednej seji gledišnega odbora sklenilo igrališče berž začeti zidati in v ti namen vsak pondeljik sejo imeti.

* V 3. seji kupčijske in obertnijske zbornice v Zagrebu 1. t. m. se je sklenilo ministerstvo zaprositi, da se začnejo potrebne železnice na Horvaškem brez odloga delati.

* Vlada serbske knežije je sklenila vse tiste serbske knjige in časopise prepovedati, ki niso pisane v pravopisu v Serbii navadnim, da se cirilsko pi- sanje ne bo z novim pravopisom Vuka Štefanovića skvarilo.

Drobtinice za podúk in kratki čas.

(Ne mešaj navlaš ptujih besed med lepo slo- venščino). Vsak jezik je ljub, mil in vgoden tistemu narodu, kateri ga govori; Francozu francoski, Turku turški, Nemcu nemški, Slavjanu slavjanski; še Zamorci hvalijo svojega, da se neizrečeno lepo glasi, ako ravno so nekatere besede tako dolge, da jih v jednej sapi komaj izrečeš in jih na jedno red komaj napišeš. Zmes iz več različnih jezikov je pa vselej gerda, ni jež b' il ni žaba. Ptuje reči se kadaj smejo, kadaj tudi morajo po ptuje izreči, pa navlaš različne jezike mešati, hotomice (absichtlich) na pol nemško, na pol slovensko žuboriti, to je gerdo in šemasto.

Tako zmešano je rad govoril nek človek na Slo- venskem z imenom Bedak. Tri ali štiri leta je v mla- dosti v šolo hodil, se brati in pisati in tudi mervico nemščine naučil. Ko je spet nazaj prišel, ni prav slo- venščine, še manj pa nemščine znal. Rad je imel, kadar

so mu „gospod“ rekli. Nemške besede je med sloven- ščino navlaš brez vse potrebe vtikal, kjerkoli je le mo- gel, in se s tem še košatil, rekoč: da on prav lepo iz nemščine špreha; pametni ljudi so pa rekli: Je pač prav Bedak! Kadaj je govoreč tako mešal, da ni bilo nikamor prav. Nek dan sim bil ravno v gostivnici, ko se ošabno proti meni prisuče rekoč: „O košamster diener! (gehorsamster Diener!) sim derfoaral, da se tukaj gorholtate, je mi pa misel v glavo padla, da grem še jez v dešperacion!“ Je hotel reči: „Dober dan Bog daj! sim zvedil, da ste tukaj, sim pa mislil, grem še jaz v gostivnico (Restauration)“. In tako je to šlo poredoma, jedna hujsi ko druga, kakor bi jih imel na nit nanizanih ali nasnovanih.

Enkrat se je pa pridno vsekal s svojo mešarijo. Vsa sosedšina je bila zbrana; on je imel nekaj oklicati in oznaniti, si je pa namesto po slovensko le po nemško napisal, kakor je bila vselej njega opaka navada. Ta- krat je imel med drugim tudi od Onegove Jerice nekaj oklicati in si je napisal: Jerica Besitzerin der Onega- Hube . . . Zdaj začne glasno oklicovati: Jerica pe- sicarca Onegove huebe . . . Komaj je besedo „pesi- carca“ izrekel, je že šlo vse v smeh. Starega Onega, Jericinega očeta, ki je bil tudi vpričo, popade jeza in on skoči vès razkačen izmed ljudi nad Bedaka: „Kaj! Vi bodete imenovali mojo hčer „pesicarco?“ Naša žlahta ni pesji rod; je bila vselej poštena. Nihče in nikoli ni nam smel tacih brezsravnih perimkov dajati. Mi nismo nobeni peslajnarji, nobeni pesicarji“. Malo je manjkalo, da se z Bedakom nista spopadla; le sosedje so stopili med nju in so Onega tešili rekoč: Ne togotite se zato, oče, saj Bedak ni tako menil. Stari Onega pa trusne s pestjo v mizo: Veste kaj je to „pesicar“, kaj je to peslajnar? To so gerdi zamorci, imajo le jedno nogo, samo jedno oko sred čela, vohaje od delječ kristiana, kakor pesi zajca, — pa jedó ljudsko meso, kakor volk *). Mi smo bili in bodemo še za naprej pošteni Slovenci! Tožit je hotel iti Bedaka; sosedje so pa djali: Pustite to, čemu bi to bilo, saj veste, da je le bedast Bedak. S tem so Onega vtolažili, samo to je še rekel: Še enkrat kaj tacega slišim, bodem beda- stemu Bedaku že pokazal! Prevzetnega Bedaka je pa le to naj bolj bolelo in peklo, da so ljudje rekli, da je le bedast Bedak. Od teh mal noče več iz nemščine šprehati, in ako se mu iz navade kaka nemška be- seda med slovenščino vmeša, vselej strahljivo okolo sebe pogleduje: ali ga stari Onega ne sliši. Radislav.

(Na pol basin, na pol resnica.) Na necem mravljišči je bilo veliko živalic. Marljivo so semtertje tekale, ter po raznih potih živeža za se in za svoje mla- diče donašale. Ene so bile glavarji, ene njihovi poma- gači, nar več jih je bilo kar navadnih delavčic. Kakor se spodobi, so bili glavarji pri družih v časti, zato pa tudi bolj moški. Dolgi so ti velikani mravljičico pisano gledali, ktera je imela več mladih mravljinčikov, kot vsaktera njih, in je torej bolj pridno za živežem tekala. Pa nar rajši po nenavadnih potih, ker se je nadjala, tam več dobiti, in ni hodila zastonj, temuč vselej pre- cej veliko prinesla. Tudi enim svojih mladičev je bila že poti pokazala, na katerih se z manjšim trudom živež dobí, in to je bilo poveljnikom tERN v očesu. Sosebno je ni mogla viditi ena precej debela mravlja, ktera je tudi druge zoper njo šuntala. In enkrat, ko se zani- čevana resnica zopet na novo pot napravi, jo glavarji ustavijo in pravijo: Zakaj bi si ravno ti po téh potih ži- veža iskala, in mé ne? Pohlevno jim odgovori: Zakaj nočete! saj vam jez ne branim! in hoče urno svojo pot. Te jo pa gerdo gerdo napadejo, pikajo, koljejo (čeravno je bila nekterim v rodu), da jim komaj nazaj v mrav-

*) Tako ljudje pripovedujejo.

ljšče uide. Pa glej! ravno hočejo te po poti, katero jim je revica pokazala bila iti, kar prileti, kakor nalašč, pěstovka z zraka in jih pobere v svoj želodec!

Si močan in visok, ne zatiruj šibkih in revnih, da ti ne spodletí!

(*Dobro je odgovoril!*) Mož, kteriga je vse mesto učeniga in modriga čislalo, gré po nekíh ulicah. Ravno je imel sukno na sebi, ktera je bila pod pazdihó raztergana. To vidi zarobljen kalin, in reče tovaršu: „Glej! tukej v ūn gleda modrost“. Gospod, ki to čuje, odgovorí: No ter pa norost!

(*Kako se je nekdo odrezal!*) Bahač bahača sreča. Se pogovarjata in eden, že v ognji, pravi: Kaj boste vi! Naša hiša potrosi čez leto 1000 fl. za samo černilo (tinto). Ta se mu pa še bolj bahaško odreže, rekoč: Naša si jih pa samo s tem, da nad ž pik nedela, 4000 fl. prihrani! Fr. Domicel.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Hojca poleg Marburga. 18. dan t. m. zjutroma ob 2 je v Pušavi 5 ur nad Marburgom na Pohorji farof z učilnico vred pogorel. (Farof in učilnica sta pod jedno streho). Gosp. farmešter Škof in učitel sta s teško muko svoje življenje otéla. G. farmešter, star mož, pravi poterpežljivi Job po volji božji, so v svoji nesreči vedno dobre volje rekši: da me niso ljudje, ampak le oginj pregnal. Zdaj stanujejo z učitelom vred v neki leseni bajti, veseli, da so zdaj pravi apostelj, ko nimajo svojega prebivališča. Za učilnico še prostora ne véjo; kajti — morate vedeti — Pušava je v resnici pušava, to je, pečina, pa Pohorska planina brez hiše. 106 otrok je brez učilnice. Žalostno pa tudi je, da je stara ženska — stanovavka v farofi — zgorela do pepéla. Dekla, poklem je vse domače iz terdiga spanja zbudila, gré na dile po svoje oblačila; siroto je pa oginj kruto opekel, da bo prétéško pri življenji ostala. Pohištva in družiga blagá se je malo otélo: nekaj je pogorelo, nekaj se je potrupalo, naj več pa so pokradli! Z Bogom! Ciringer.

Iz slovenskih Goric 20. rošnika je prejelo vredništvo častit dopis, ki je nekako nejevoljin zoper to, kar je stalo v 9. listu „Novic“ v dopisu „Spod Pohorja na Štajarskem“ o pohvali ondi omenjenih dvéh učiteljev, ter pravi, da ni res, da jima je kdo zoper. Ker bi pa bili v imenovanim razjasnjenji veliko veliko raji dokaze čuli, da se imenovana učitelja v koristni sadjoreji krepko in djansko podpirata, kakor le zagotovilo pasivnosti: „da jima nihče ni zoper“, opustimo začetek razjasnivniga dopisa, in natisnemo kar dalje sledi prav radi v pohvalo še družih sadjorejcov, gotovo prepričani, da bo to naznanilo tudi resnicoljubega g. dopisnika „izpod Pahorja“ jako razveselilo. Takole se glasi:

„Mi imenujemo še enega učitelja, ki se v sadjoreji hvalovitno obnaša, in sicer g. J. Berliča, podučitelja pri sv. Ani na Krempergu. Berlič je učitelj, ravno tako v svilo-, sadjo- in vinoreji izobražen, kakor je marljiv in priden v šoli, in lanska skušnja pri sv. Ani je jasno dokazala, kak se šolarji brez zanemarjenja v šolskih rečéh tudi v kmetijstvu prav dobro podučiti zmorejo. — Pri ti priliki naj bodo še trije drugi v zadevi kmetijstva tukaj sloveči možje imenovani in sicer g. F. Postič, vračitelj pri sv. Ani na Krempergu, prav kinč Štajarskih kmetovavcov; g. Jožef Helget, rojen Čehoslovan, dohodarnik v Negovskem gradu, nevtrudljiv mož v kmetijstvu in zato celi okolici podbudljiv izgled posnemanja, in g. J. Polič, podžupnik pri sv. Ropertu posebno marljiv čbelar, za kteriga del mu je tudi c. k. Štaj. kmetijska družba darilo po-

delila. Ti so možje, pravi učitelji kmetijstva v besedi in v djANJI; Bog daj, da bi mnogo sleditelov imeli!

Antonjovci in Negovci.

Iz Ljubljane. Jutri je zbor kmetijske in obertnijske družbe, kterimu bojo predsednik svitli nadvojvoda Janez. — Prihodnjo saboto, to je, 3. dan julia bo v Krajnji, kjer se je na pokopališču rajnimu Prešernu ravno kar spominek postavil, ob desetih dopoldne péta sv. černa maša z malimi biljami na novim grobu našiga slavniga pesnika, ktere bojo visokočastitljivi gospod krajnski tehant in korar Kos s svojimi vrednimi gospodi opravili. Spominek lepo postaviti, je bil rajni po dovoljenji častitiga cerkovniga in pa mestniga predstojništva v nov grob poležen, nad kterim stoji iz kamna izdelani novi spominek, kteriga postava se bo z imenovano cerkovno slovesnostjo v saboto praznovala. Odbor, ki je imel nalogo spominek doveršiti, povabi vse prijatle in častivce rajniga, kterim je mogoče tisti dan v Krajnj priti: naj se vdeležijo naznanjene slovesnosti na grobu našiga Prešerna, kteriga slava bo donéla, dokler bo svet stal, po širocim svetu! — Potovanje po Laškim, katero je spisal naš slavnoznaní pisatelj in proš g. Mihael Verne, kteriga „potopisi po Slovenskim“ — kakor nam je od veliko strani z veseljem naznanjeno bilo — so bravcam Novic neizrečeno všeč bili, se bo začelo, tudi v pismih, kmalo natiskovati. G. proš so posebno pridni in predstavljajo iz nemškiga sedaj neke prav lepe bukve v slovensko.

Novičar iz mnogih krajev.

Gosp. ministra vnanjih in notranjih oprav sta bila te dni pri svitlimu cesarju v Peštu, mu v poterjenje predložiti nektere ravno izdelane postave, med kterimi se tudi nova srenjska postava imenuje. — Mesca kimovca se bo v okolici Goriški zbralo 6. kardelo cesarske armade; vojne vaje se bojo začele 16. kimovca; potem pride Radecki v Ljubljano na svoj grad. — Osnova nove postave zastran potniga tergovanja (hausiranja) je gotova in zapopade téle določila: dovoljenja tega tergovanja bojo dajale kresije le čisto poštenim, nar manj 30 let starim osebam; — dovoljitno pismo naznani blago, s kterim se smé kupčevati; v večih mestih in večih tergih ni pripušeno to tergovanje; — z zlatam, srebram, živim srebram, biseri, denarji, strupi, zdravili, špecarijami, pijačami, orožjem, srečkami (lozi), bukvami in s cerkveno opravo nikdar ne smejo potni tergovci kupčevati; — blaga smé potni tergovec le totiko sabo imeti, kolikor ga nesti zamore; voziti ga ne smé. — Ruska vlada je naročila v Koroških in Štajarskih fužinah veliko šín za svoje železnice. — Grozdje je jelo na Rimskim in Napolitanskim sopet gnjiti. — Nek g. A. Wiesman v Bonu je našel rudninsko olje v plenastih škérleh (Blätterschiefer), ki je čisto belo in svetlo gori; kamor kane, ne napravi mastnih madežev, in je za svečavo tudi pol bolji kup od gázne. — Ruski car pride nek 10. julia spet v Berolin. — Neka priprava (preparat) indianske konoplje se je v Würčburški bolnišnici poterdila kot gotovo zdravilo zoper hudi vesoljni kerč (Starrkrampf). — Vnovič se je v Belgii zoper kužno pljučnico goved poterdilo cepljenje te kužnine (inoculation) pri 500 govedih. — V politiških zadevah se ni poslednji teden v unanjih deželah nič posebniga pripetilo.

Pogovori vredništva.

Gosp. dopisniku iz Kočevja: Vaše písmo nam je drago; radi ga bomo natisnili, vunder mora poprej vredništvo vediti, kdo ga je pisal. Prosimo tedaj nam to naznaniti.